

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**Факультет фізичної культури, спорту та психології
Кафедра психології**

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри психології
Прокоф'єва О.О. _____
протокол №1 від 02.09.2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
(ПСИХОПРОФІЛАКТИЧНА)**

для здобувачів вищої освіти(III курсу)

Освітньо-професійна програма Психологія. Психологічне консультування

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Запоріжжя, 2024 р.

Робоча програма виробничої практики (психопрофілактична) для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, рівня вищої освіти: перший (бакалаврський), спеціальності 053 Психологія, освітньо-професійної програми Психологія. Психологічне консультування – 27 с.

Розробники:

к. психол. н., доцент Шевченко С.В.,
к. психол. н., доцент Фалько Н.М.,
ст. викладач Медвідь І.В.

Рецензенти:

Емінова Елла Сергіївна - психолог у Центрі надання психологічної допомоги для українців в Garden Lane Church, Велика Британія, практичний психолог Василівської ЗОШ No 3 I-III ступенів, психолог-консультант БФ «UA Mental Help»

Петров Володимир Миколайович - психолог-волонтер, простір для ВПО Шелтер

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Шевченко С.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології
протокол № 1 від 02.09.2024 року

Завідувач кафедри психології

Прокоф'єва О.О.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Одним із засобів успішної підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в сфері психології є практика, яка є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у ЗВО.

Специфіка професійної діяльності психолога, яка потребує вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, професійної компетентності та високої відповідальності, визначає особливу важливість формування фахових умінь і навичок, а також певних професійно значущих особистісних якостей в процесі навчання майбутніх психологів.

Виробнича практика (психопрофілактична) здобувачів вищої освіти є важливим етапом їх професійної підготовки. Вона передбачає ознайомлення з особливостями планування та здійснення психопрофілактичної роботи психолога. Профілактична робота психолога – це система заходів, спрямованих на охорону психічного та психологічного здоров'я, попередження неблагополуччя у розвитку людини, групи, суспільства, відхилень у розвитку особистості, виникнення конфліктів та проблем у міжособистісних стосунках, на запобігання створенню конфліктних ситуацій.

Виробнича практика (психопрофілактична) є ключовим і технологічно важливим компонентом ефективної фахової діяльності психолога. Програмна форма дозволяє фахівцю структурувати, фіксувати та усвідомлювати професійно-важливі цілі, методи, технології та психотехніки, що використовуються.

Практика проводиться в різних закладах (загальноосвітніх, клінічних, соціальних та ін.), організаціях, підприємствах, психологічних центрах тощо.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти практичними вміннями та основним навичками проведення психопрофілактичної роботи з метою охорони психологічного здоров'я; попередження неблагополуччя у розвитку людини, групи, суспільства, відхилень у розвитку особистості; запобігання створенню конфліктних ситуацій та проблем у міжособистісних стосунках; підвищення психологічної компетентності людей з метою розширення їх можливостей самостійно розв'язувати проблеми й конфлікти, що виникають в різних видах діяльності, в особистому житті.

Завдання виробничої практики:

- Закріплення, поглиблення та застосовування засвоєних теоретичних знань узагальнення та удосконалення практичних навичок, одержаних студентами в процесі навчання
- Розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- Засвоєння методів пошуку інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

- Застосування уміння презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців
- Опанування на практиці вмінням взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності
- Набуття необхідних вмінь ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
- Вмотивувати потребу відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- Удосконалити навички обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- Навчити пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- Закріпити навички формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовник.
- Поглиблення на практиці вміння складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я.
- Набути практичних навичок демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

- ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, готовність приймати відповідальність за рішення в межах професійної діяльності.
- ЗК 03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 06. Здатність приймати обґрунтовані рішення, аналізувати власну діяльність.
- ЗК 07. Здатність генерувати нові ідеї, здатність до нестандартних рішень в проблемних ситуаціях (креативність).
- ЗК 08. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки.
- ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання)

СК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані структуровані висновки та рекомендації, інформувати про результати і надані рекомендації.

СК 09. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, в тому числі для груп підвищеного ризику соціальної дезадаптації та з питань охорони психологічного здоров'я

СК 10. Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики.

СК 12. Здатність до встановлення і підтримання конструктивної міжособистісної взаємодії, емпатії, встановлення довірливого контакту, переконання і підтримки.

СК 14. Здатність до консультативної роботи з поширеними проблемами психологічного здоров'я та психосоціального благополуччя, створення сприятливого психологічного середовища.

IV. ЗАПЛАНОВАНІ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми, пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 08. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання)

ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психічного здоров'я.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності

ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.

ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

V. БАЗИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика здобувачів проводиться в різних закладах, організаціях та підприємствах (загальноосвітніх, клінічних, соціальних та ін..), психологічних центрах, де є посада психолога. Здобувачі мають можливість вільного вибору бази проходження практики, за умови дотримання зазначеної вище вимоги, дозволяється проходити виробничу практики за місцем роботи та проживання за умови укладення договору з даними установами або отримання клопотання про прийняття здобувача на практику. У виключних умовах (знаходження здобувача на ТОТ, за кордоном) виробничу практику (психопрофілактична) здобувачі можуть проходити на базі Центр психологічної резильєнтності та благополуччя, Лабораторії психології здоров'я та ІТ Лабораторія психологічної та психофізіологічної допомоги Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Також здобувачі мають можливість проходити практику в рамках реалізації окремих проєктів. Під час проходження практики у межах проєктної діяльності її терміни можуть бути перенесені відповідно періоду реалізації проєкту у позанавчальний час.

З орієнтовним переліком баз практики та договорами можна ознайомитися на сторінці кафедри на офіційному сайті Університету в рубриці «Практична підготовка» за посиланням: <https://fvsp.mdpu.org.ua/kafedra-psyhologiyi/praktychna-pidgotovka-2/>

VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича практика (розвиткова) проводиться відповідно до затверджених нормативних документів Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>:

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про бально-накопичувану систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти
- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти

Зразок договору про проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти, зразок направлення на практику, зразок клопотання про направлення на практику наведені у вищезазначеному Положенні про практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Перед початком виробничої практики, НПП кафедри проводять настановчу конференцію, з метою орієнтування у цілях, завданнях, змісті практики, критеріях її оцінювання і порядку звітування.

Підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічних працівників кафедри психології.

Здобувач вищої освіти має показати вміння самостійно організовувати й планувати роботу, рівень оволодіння основами теоретичних і практичних знань із фундаментальних психологічних дисциплін, а також рівень оволодіння студентами технологіями роботи сучасного психолога.

Основна спрямованість виробничої практики (психопрофілактичної) здобувачів вищої освіти - виявити вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, ставити та вирішувати практично-орієнтовані фахові завдання. Виконуючи завдання виробничої практики здобувачі вищої освіти III курсу оволодіють уміннями та основним навичками проведення психопрофілактичної роботи.

Отже, виробнича практика (психопрофілактична) з поступовим розширенням спектру практичних завдань і включенням різних професійно-важливих профілактичних психотехнологій забезпечує отримання здобувачами вищої освіти умінь та навичок практичної й прикладної роботи психолога.

Змістом практики є також збір фактичного матеріалу для виконання курсових робіт.

Принципи організації практики:

Студенти-практиканти повинні строго дотримуватися режиму праці бази практики, етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.

Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуальних завдань.

Звіт з виробничої практики приймається і оцінюється науково-педагогічним працівником-керівником практики від кафедри. Звіт з виробничої практики захищається у комісії, призначеній завідувачем кафедри психології, у вигляді конференції. Оцінка з практики виставляється здобувачам вищої освіти відповідно до діючої системи оцінювання в Університеті та на підставі перевірки відповідної звітної документації; характеристики науково-педагогічного працівника-керівника практик від кафедри, керівника практики з боку закладу, підприємства, установи, організації; презентації результатів проходження практики під час захисту звіту; відповідей на запитання членів комісії з прийому заліку з практики.

Оцінювання здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання видів діяльності здобувачів вищої освіти на практиці. Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

VI. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Перший тиждень практики

Блок 1. Особливості організації та діяльності психологічної служби/психолога закладу.

Тема 1. Ознайомлення з особливостями діяльності психологічної служби/психолога закладу.

Мета: ознайомитись з особливостями діяльності психологічної служби/психолога закладу.

Організація діяльності:

1. Бесіда з керівником закладу: а) особливості діяльності психологічної служби/ психолога закладу.

2. Ознайомлення з умовами та організацією роботи психолога закладу: а) оформлення кабінету; б) розпорядок робочого дня.

Форма звіту.

1. Запис в щоденнику практики: а) основні положення бесіди з керівником закладу; б) опис умов і організації роботи психолога.

Тема 2. Нормативні документи психологічної служби/психолога закладу.

Мета дослідження:

Ознайомитись з нормативними документами, що регламентують діяльність психологічної служби/психолога закладу.

Організація діяльності:

1. Бесіда із психологом: а) нормативні документи психологічної служби закладу; б) обов'язки психолога;.

2. Ознайомлення з нормативними документами психологічної служби.

3. Ознайомлення з інструктивними матеріалами і методичною літературою психолога: а) методичні інструктивні матеріали, що регламентують діяльність психолога; б) методична література психолога з організації психологічної служби, проведенню психологічної діагностики, психологічної консультації, профілактики, психокорекційної та просвітницької роботи.

Форма звіту.

Запис в щоденнику практики: а) основні положення бесіди з психологом; б) опис змісту основних нормативних документів психологічної служби закладу; в) характеристика основного змісту роботи психолога.

Тема 3. Планування та організація роботи психолога.

Мета дослідження:

Ознайомитись з особливостями планування і організації діяльності психолога в закладі.

Організація діяльності:

1. Бесіда з психологом: а) етика професійної роботи психолога; б) планування і звітна документація роботи психолога; в) основний зміст, методи і технологія психологічної просвіти, яку здійснює психолог в закладі.

2. Ознайомлення з планом роботи психолога: а) основні розділи плану; б) планування роботи психолога на період практики.

3. Відвідати захід, тренінгові заняття психолога а) особливості професійної роботи психолога; б) мета, завдання, зміст і методи роботи психолога.

Форма звіту.

Запис в щоденнику практики: а) основні положення бесіди з психологом; б) виписки з плану роботи психолога на період практики; в) опис інструктивних методичних матеріалів, що регламентують роботу психолога; г) список методичної літератури психолога щодо організації психологічної служби. д) конспект відвіданого заняття психолога.

Другий тиждень практики

Блок 2. Методи і технології експериментально-психологічного дослідження. Психодіагностичне дослідження.

Тема 4.: Класифікація основних методів психології Основні принципи наукового психологічного експериментального дослідження.

Мета: розгляд основних методів дослідження особистості та колективу; розгляд основних особливостей організації та проведення групи емпіричних методів. розглянути основних принципи організації та проведення наукового психологічного експериментального дослідження.

Організація діяльності студентів:

1. Визначити особливості організації та проведення основних методів

психологічного дослідження.

2. Визначити та проаналізувати основні принципи організації та проведення наукового психологічного експериментального дослідження.

Форма звіту:

Запис в щоденнику практики: а) загальна характеристика основних груп методів; поглиблений аналіз емпіричної групи методів. а) основні принципи організації та проведення наукового психологічного експериментального дослідження.

Тема 5.: Організація та проведення психологічного дослідження.

Зміст психодіагностичної роботи полягає у діагностиці психологічних особливостей особистості та групи/колективу.

Кожний студент має можливість обрати вікову категорію обстежуваних, виходячи з особливостей бази практики.

Організація діяльності:

Дати загальну характеристику особистості (обраної вікової групи).

Форма звіту:

Запис в щоденнику практики: загальна характеристика особистості (обраної вікової групи).

При підборі методик для виконання завдань психодіагностичного обстеження рекомендуємо скористатися запропонованою літературою у додатках практики.

Тема 6.: Аналіз та інтерпретація одержаних результатів дослідження. Психологічний висновок. Імовірний прогноз та рекомендації психолога.

1. Практикантом фіксуються результати проведення психологічної діагностики, проводиться аналіз та інтерпретація отриманих результатів: а) оформлення протоколів, висновків, рекомендацій.

Структура психологічного висновку:

1. Загальні дані обстежуваного.
2. Використані психодіагностичні методики.
3. Узагальнений опис отриманих результатів.
4. Висновки щодо завдань діагностики.
5. Імовірний прогноз та рекомендації.
6. Психологічний висновок оформлюється у вигляді психологічної характеристики/картки обстежуваного.
7. Відповідним чином оформлюються результати та висновки психодіагностичного обстеження.

Третій, четвертий тиждень практики

Блок 3 Психологічна профілактична та просвітницька діяльність психолога

Тема 7. Організація та проведення психопрофілактичного заходу.

Профілактична робота працівників психологічної служби – це система заходів, спрямованих на охорону психологічного здоров'я, попередження неблагополуччя у розвитку людини, групи, суспільства, відхилень у розвитку особистості, спрямована на створення психологічних умов, сприятливих для цього розвитку, виникнення конфліктів та проблем у міжособистісних стосунках, на запобігання створенню конфліктних ситуацій

Профілактична робота має бути націлена на створення умов діяльності (навчання, виховання), які б сприяли гармонійному психічному та особистісному розвитку особистості:

- увага до психологічної та соціальної адаптації до умов життя з його вимогами й труднощами;
- диференціація та індивідуалізація навчання, спрямовані на виявлення інтересів і схильностей кожної особистості, розвиток її здібностей, творчих можливостей;
- рання профілактика педагогічної занедбаності дітей і підлітків;
- сприятливий психологічний клімат у колективі;
- профілактика стресових і постстресових станів, пов'язаних із природними та технічними катастрофами;
- попередження виникнення надмірної психологічної напруги в суспільстві, що переживає кризові явища (економічні та політичні кризи, міжетнічні, міжконфесійні конфлікти тощо);
- психологічна підтримка найбільш вразливих верств населення (пенсіонери, інваліди війни, праці, безробітні та ін.);
- робота з попередження розпаду сім'ї, сімейних дисгармоній, відхилень у психічному розвитку дитини, які пов'язані із сімейними проблемами;
- профілактика порушень у психічному та особистісному розвитку вихованців дитячих будинків та учнів шкіл-інтернатів;
- профілактика девіантної поведінки молоді (правопорушення, пияцтво, наркоманія, токсикоманія) та ін.

Форма звіту:

Додати: а) детальний конспект проведеного профілактичного заходу (Тема, мета, план, зміст заняття, список використаних джерел, мультимедійна презентація)

Тема 8. Організація та проведення психологічного просвітницького заходу.

Типовими формами просвітницької роботи психолога є лекції, семінари, бесіди й консультації.

Під час практики студенти проводять різноманітні заняття з дітьми, батьками, вчителями, співробітниками, працівниками закладу на базі практики. Ці заняття можуть носити пізнавальний, просвітницько-профілактичний характер.

Пізнавальні заняття можуть бути у формі публічної лекції, бесіди, дискусії, диспуту тощо.

Просвітницько-профілактичні заняття: проведення просвітницької роботи; спроможність проводити навчальне заняття (лекцію, семінар тощо), • виступати із доповіддю щодо підвищення психологічної культури людей запобігання відхиленням у поведінці особистості, виникненню конфліктів і проблем у міжособистісних стосунках; запобігання створенню конфліктних ситуацій у навчальній або трудовій діяльності піддослідного. із підлітками з питань ВІЛ-інфекції, наркозалежності, інфекцій, які передаються статевим шляхом, та ризикованих форм поведінки тощо.

Форма звіту:

Додати: а) детальний конспект проведеного просвітницького заходу (тема, мета, план, зміст заняття, (текст лекції), список використаних джерел, мультимедійна презентація)

Тема 9. Самоаналіз проведених психологічних заходів.

Провести аналіз ефективності проведеного психопрофілактичного заняття.

Форма звіту:

Додати: самоаналіз проведених заходів

Тема 10.: Оформлення звітної документації практиканта

Кожний здобувач вищої освіти по закінченню виробничої практики повинен надати таку звітну документацію:

1. Щоденник проходження практики.

- Зазначається термін практики, її зміст календарне планування.;
- Фіксується зміст та термін роботи протягом усього періоду проходження практики і вказується тривалість того чи іншого виду роботи;
- Заповнюється щоденно згідно завдань практики;
- Додається основна документація психолога;
- Наводиться перелік використаних психодіагностичних методик
- Фіксуються результати психодіагностичного обстеження особистості;
- Додати детальний конспект психопрофілактичного та просвітницького заняття з самоаналізом цих заходів.
- Щоденник підписується керівником установи – бази практики та психологом.

2. Довідка про проходження виробничої практики (зразок у Положенні про практичну підготовку)

3. Матеріали психодіагностичного обстеження (протоколи обстежень, бланки, стимульні матеріали, результати обстежень, висновки та рекомендації).

4. Детальний конспект проведеного просвітницького заходу (тема, мета, план, зміст заняття, (текст лекції), список використаних джерел, мультимедійна презентація) самоаналіз проведених заходів.

5. *Загальний звіт про проходження практики.* Зазначається обсяг виконаної роботи та її основі результати, труднощі, які, можливо, виникли в ході практики, та їх аналіз, побажання щодо удосконалення організацій практики.).

VIII. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Програмні результати навчання	Види діяльності здобувача на практиці	Форми і засоби оцінювання
ПР 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми, пропонувати шляхи їх розв'язання.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	Опис інструктивних методичних матеріалів, що регламентують роботу психолога, список методичної літератури психолога щодо організації психологічної служби	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, загальний звіт про проходження практики	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.

ПР 08. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.	Аналіз емпіричної групи методів, основні принципи організації та проведення наукового психологічного дослідження, матеріали психодіагностичного обстеження, результати проведення психологічної діагностики	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання)	Матеріали психодіагностичного обстеження, загальна характеристика особистості (обраної вікової групи), результати проведення психологічної діагностики	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, самоаналіз проведених заходів	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психічного здоров'я.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу, загальний звіт про проходження практики	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності	Конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу, самоаналіз проведених заходів	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	Конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	Щоденник практики, конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.	Щоденник практики, конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	Щоденник практики, характеристик основного змісту роботи психолога, конспект відвіданого заняття психолога, конспект та матеріали проведеного профілактичного заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу, самоаналіз проведених заходів	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.

ІХ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчання здійснювалось за допомогою різнорівневі таксономії Б. Блума, який виділяє сім рівнів засвоєння змісту освіти: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка, створення (творчість).

Знання	називати, впорядковувати, збирати, визначати, описати, знаходити, перевіряти, дублювати, помічати, складати список, повторювати, відтворювати, показувати, казати, установлювати зв'язок тощо.
Розуміння	класифікувати, асоціювати з, змінювати, з'ясовувати, перетворювати, будувати, описувати, обговорювати, виділяти, оцінювати, пояснювати, виражати, розширювати, ідентифікувати, ілюструвати, інтерпретувати, робити висновок, пояснювати різницю між, розпізнавати, передбачати, доповідати, вибирати, переглядати, перекладати, знаходити рішення тощо.
Застосування знань	застосовувати, змінювати, обчислювати, оцінювати, вибирати, демонструвати, розробляти, виявляти, завершувати, знаходити, ілюструвати, модифікувати, організовувати, передбачати, готувати, зараховувати до, планувати, вибирати, показувати, перетворювати, використовувати, окреслювати та інші.
Аналіз	упорядковувати, аналізувати, розділяти на складові, обчислювати, розділяти на категорії, порівнювати, класифікувати, поєднувати, протиставляти, критикувати, дискутувати, визначати, робити висновок, виводити, виділяти, розділяти, оцінювати, випробовувати, експериментувати, ілюструвати, досліджувати, співвідносити, тестувати тощо.
Синтез	аргументувати, упорядковувати, поєднувати, класифікувати, збирати, компілювати, проектувати, розробляти, пояснювати, встановлювати, формулювати, узагальнювати, інтегрувати, модифікувати, організовувати, планувати, пропонувати, реконструювати, установлювати зв'язок із, підсумовувати та інші.
Оцінювання	оцінювати, встановлювати, аргументувати, вибирати, поєднувати, порівнювати, робити висновок, критикувати, захищати, пояснювати, рейтингувати, розсуджувати, виміряти, передбачати, рекомендувати, співвідносити узагальнювати, ухвалювати тощо.
Створення (творчість)	генерувати, створювати, пропонувати, придумувати, розробляти, планувати, писати, будувати, складати, робити

Для визначення рівня сформованості у студентів необхідних результатів навчання використовуються відповідні критерії. Кожне завдання за темою практики оцінюється за шкалою «0» «2» «4», «6», «8», «10» балів. Результати за всіма завданнями обчислюються як середньозважений результат (середній бал). Максимальна кількість балів за темою 10.

Бали	Зміст критеріїв (показників)
------	------------------------------

9-10	Здобувач визначає, тлумачить, демонструє приклади, аналізує, систематизує, аргументує встановлює структурно-логічні зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Здійснює пошук інформації з різних джерел у т.ч. використовуючи інформаційно-комунікативні технології. Завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач пропонує власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймає та аргументує власні рішення щодо їх розв'язання. Складає та реалізовує програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Відповідально ставиться до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлює межі власної компетентності. Здобувач в процесі вирішення фахових завдань демонструє навички ефективної взаємодії, вступає у комунікацію, ефективно виконує різні ролі у команді, логічно формулює думку, дискутує, аргументує, переконує, відстоює власну позицію приймає рішення, в процесі комунікації є зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. Здобувач формулює мету, завдання, дослідження, володіє навичками збору первинного матеріалу, дотримується процедури дослідження, рефлексує, критично оцінює достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулює аргументовані висновки, презентує результати власних досліджень усно / письмово. Виявляє вміння узагальнювати психологічну інформацію, впорядковує отримані результати, робить аргументовані і структуровані висновки, систематизує, проявляє творче ставлення, надає завершеного вигляду
7-8	Здобувач достатньо повно визначає, тлумачить, аналізує, пояснює, встановлює співвідношення між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Завдання виконані правильно, але недостатньо повно, використані

	не всі необхідні методи. Виявлено уміння проводити відповідні види психологічної роботи, але дії студента подекуди шаблонні, творче ставлення до розв'язання завдання проявляється на низькому рівні. Відповідально ставиться до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлює межі власної компетентності Здобувач формулює мету, завдання, дослідження, володіє навичками збору первинного матеріалу, дотримується процедури дослідження, рефлексує на достатньому рівні, критично оцінює достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулює аргументовані висновки, презентує результати власних досліджень усно / письмово. Здобувач пропонує власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, але не завжди приймає та недостатньо аргументує власні рішення щодо їх розв'язання. Складає та реалізовує програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. Здобувач демонструє навички взаємодії, здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, аналізує, оцінює, приймає рішення, логічно формулює думку, наводить докази, намагається відстоювати власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. В ході аналізу та узагальнення матеріалу, отримані результати впорядковано, систематизовано, скомпоновано, але не вистачає достатньої аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності.
5-6	Здобувач розпізнає, аналізує, порівнює, виділяє суттєві ознаки, але фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) встановлює зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Не досить відповідально ставиться до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, але не завжди усвідомлює межі власної компетентності. Здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, Здобувач не досить чітко формулює мету, завдання, дослідження, володіє навичками збору первинного матеріалу, дотримується

	процедури дослідження, слабо рефлексує та не здійснює критичної оцінки достовірності одержаних результатів психологічного дослідження, висновки сформульовані, але не мають чіткої аргументації, результати власних досліджень презентує на низькому рівні. Завдання виконані в основному правильно, але неповно. Вході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач не завжди здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Не здатен самостійно складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я (тільки під керівництвом та зі сторонньою допомогою (керівника практики, психолога)). Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Здобувач демонструє навички взаємодії, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, не завжди вміє відстоюють власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. Звітна документація оформлена відповідно до вимог. Здобувач виявляє вміння узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел, впорядковує отримані результати, але не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки через що мають незавершений вигляд.
3-4	Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, фрагментарно виділяє співвідношення, але не завжди пояснює співвідношення між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Має низьку мотивацію до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, але не завжди усвідомлює межі власної компетентності. Здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, Здобувач має низький рівень навичок щодо формулювання мети, завдання дослідження, володіє навичками збору первинного

	матеріалу, не завжди дотримується процедури дослідження, рефлексує на дуже низькому рівні та не здійснює критичної оцінки достовірності одержаних результатів психологічного дослідження, висновки не мають чіткого формулювання, результати власних досліджень презентувати не вдається. Здобувач не завжди здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Не здатен самостійно складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я (тільки під керівництвом та зі сторонньою допомогою (керівника практики, психолога)) Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддає перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. Звітна документація частково недооформлена або оформлена з помилками, не систематизована, не скомпонована.
1-2	Завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Має низьку мотивацію до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, але не завжди усвідомлює межі власної компетентності. Здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. Виявлені проблеми встановлення контакту з обстежуваними. Мета, завдання дослідження сформульовані не правильно , здобувач на низькому рівні володіє навичками збору первинного матеріалу, не завжди дотримується процедури дослідження, рефлексує на дуже низькому рівні та не здатен давати критичної оцінки достовірності одержаних результатів психологічного дослідження, висновки сформульовані не правильно, результати власних досліджень презентувати не вдається. Здобувач не здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

	Не здатен складати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я (реалізовує тільки під керівництвом та зі сторонньою допомогою (керівника практики, психолога)). Демонструє соціально відповідальну поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Здобувач частково володіє навичками взаємодії, не приймає активну участь в обговоренні, не виявляє лідерських якостей ту та не проявляє ініціативу в процесі вирішення фахових завдань. Висновки за результатами власних досліджень не узагальнені та не структуровані. Звітна документація не оформлена, або оформлена неповно з суттєвими помилками.
0	Завдання не виконані чи виконані не правильно. Несформовані вміння проводити відповідні види психодіагностичної роботи. Здобувач розглядає, але не може встановити зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Здобувач не здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Не здатен складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я. Здобувач на низькому рівні володіє навичками взаємодії, не приймає участь в обговоренні у процесі вирішення фахових завдань. Висновки за результатами досліджень не оформлені чи не скомпоновано та несистематизовано матеріал.

№	Види діяльності	Максимальна кількість балів
Блок 1. Особливості організації та діяльності психологічної служби/психолога закладу		
1.	Щоденник практики	10
2.	Конспект і аналіз відвіданого заняття психолога	10
Блок 2. Методи і технології експериментально-психологічного дослідження. Психодіагностичне дослідження.		
3.	Проведення психодіагностичного дослідження (підбір і обробка методик)	10

4.	Обробка результатів. Узагальнення даних психодіагностичного дослідження. Загальна характеристика особистості (обраної вікової групи)	10
5.	Формулювання висновків дослідження, складання психологічного прогнозу розвитку особистості/групи.	10
Блок 3 Психологічна профілактична та просвітницька діяльність психолога		
6.	Конспект та матеріали профілактичного заходу	10
7.	Конспект та матеріали просвітницького заходу	10
8.	Самоаналіз проведених заходів	10
9.	Загальний звіт про проходження практики	10
10	Захист результатів практики у підсумковій конференції	10
Загальна кількість балів		100

Максимальна кількість балів, яку може обрати здобувач вищої освіти за результатами навчальної практики 100 балів.

Співвідношення балів національної оцінної, ECTS і 100 – бальної оцінної шкали таке:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Х. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Барабанова, І. А., Таран, М. М. Психодіагностика: сучасні підходи та інструменти. Київ: Видавництво "Академія". 2022.

2. Вікова психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. О.П. Сергєєнкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасєка; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. К.: ЦНЛ, 2020. 376 с.

3. Довідник нормативно-правових документів психологічної служби та

психолого-медико-педагогічних консультацій системи освіти України [Електронний ресурс] / Упоряд.: Ю.А. Луценко, А.Г. Обухівська, І.В. Луценко, Н.В. Сосновенко. – К.: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. – 1 електрон. опт. диск (CDROM); 12 см. – 475 с.

4. Дуткевич Т.В. Дитяча розвивально-корекційна психологія: модульний навч. посіб. / Т.В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2021. 304с.

5. Етичний кодекс психолога [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>

6. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : Метод. рек. Авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106с. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/minimumi.pdf>

7. Застосування притч у профілактично-просвітницькій роботі психолога з учнями. Практичний посібник. – Берестівський навчально-виховний комплекс «Загально-освітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад», 2014. 54с.

8. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. К.: Педагогічна думка, 2016. 219 с. - https://drive.google.com/file/d/1CwK_ry21PRa1kuwHca-dnc8Q-3c9kEx9/view?usp=sharing

9. Інформаційна база професійного інструментарію фахівців психологічної служби у системі освіти України -<https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/>

10. Ковальчук, С. О., Лисенко, І. І. Клінічна психодіагностика: нові тенденції. Львів: Видавництво "Літера". 2023.

11. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Корня Л.В. Психологічна оцінка суїцидального ризику у військовослужбовців. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2019. 206 с. - <https://drive.google.com/file/d/1VqPHFF50Z8qckQa0i8ttKUFjy4iiJtfv/view?usp=sharing>

12. Корнєщук В.В. Профілактика та корекція девіантної поведінки підлітків: навч. посіб. / В.В. Корнєщук, М.О. Волошенко, В.П. Олло. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 136с. .

13. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2020. 384 с.

14. Кушнір Ю. В., Оверчук В.А., Шпортун О.М. Вікова та спеціальна психологія: навчальний посібник. Вінниця: Центр оперативного друку «Документ Принт»., 2020. 384 с.

15. Легка Л. М. Організація діяльності психологічних служб: навч. посіб. Львів: Новий Світ, 2018. 371 с.

16. Лист Міністерства освіти і науки України від 21.08.2023 № 1/12492-23 “Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2023/2024 навчальному році” – https://znayshov.com/FR/23182/List_12492.pdf
17. Мороз А. В. Методи психодіагностики особистості: теорія та практика. Харків: Видавництво "Фоліо". 2021.
18. Неурова А.Б., Капінус О.С., Грицевич Т.Л. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів: НАСВ, 2016. 181с. – <https://drive.google.com/file/d/13CCupv1rA51NpoJST6kBaWCwfiCxd8E7/view?usp=sharing>
19. Організація просвітницької роботи з батьками дошкільників:Збірка./За ред. Гурець М.М., Скрипа А.В. – Глухів: відділ освіти Глухівської міської ради. 2015. 62 с.
20. Основи психодіагностики в соціальній сфері та клінічній практиці : навчальний посібник / О. Любчук, Ю. Горбанюк, В. Луньов, Т. Мельничук, Ю. Удовенко / Заг. ред. О. Любчук. – Hamilton: Accent Graphics Communications – К.: Інтерсервіс, 2017. 286 с.
21. Особистість в умовах суспільних трансформацій: становлення та розвиток: колективна монографія / [Н. М. Гончарук, Л. А. Онуфрієва, О. М. Вержиховська та ін.]; за редакцією Н. М. Гончарук, Л. А. Онуфрієвої, О. М. Вержиховської. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 220 с.
22. Практикум з індивідуального психологічного консультування військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей: навчально-методичний посібник / Хоружий С. М., Лозінська Н. С., Пішко І. О., Олійник В. О.,Сириця М. В. Київ: «Центр учбової літератури», 2023. 90 с.
23. Практикум із групової психокорекції: підручник / О.О. Прокоф'єва, О.В. Ковальова, Г.Б. Варіна, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Люкс, 2020. 414 с.
24. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничополіграфічний центр «Люкс», 2015. 414 с.
25. Психологічна служба: Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. – Київ: Ніка-Центр, 2016. 362 с.
26. Психологія (загальна та вікова). Навчальний посібник. Уклад. Аханова А.В. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2021. 192 с.
27. Розов В.І. Психологія екстремальних ситуацій : адаптивність до стресу та психологічне забезпечення: науково-практичний посібник. Київ: КНТ, 2024. 711 с.
28. Скок А.Г. Психологічна служба освіти: навчальний посібник / А.Г.Скок, І.М. Ющенко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. 240с.
29. Терлецька Л.Г. Психологія здоров'я: арт-терапія малюнком: навч. посіб. / Л.Г. Терлецька. К.: Слово, 2019. 150 с.
30. Яхно Т.П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів. – К.:ЦУЛ, 2021. 168 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

здобувача _____ курсу _____ групи

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Місце проходження практики

Термін проходження практики:

3 _____ до _____

Дата	Зміст роботи	Аналіз і оцінка

ПРОТОКОЛ №
групової психологічної діагностики

Дата (терміни) проведення: _____

Мета діагностики:

**Проблема
(зміст):**_____

Діагностичний інструментарій:

Характеристика вибірки:

Результати діагностики:

Висновки:

Рекомендації:

ЗВІТ
з виробничої (профілактичної) практики
здобувача курсу групи

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Освітня програма _____

Місце проходження практики_____

Термін проходження практики: з _____ до _____

Керівник практики :

(Прізвище, ім'я, по батькові)

_____ Підпис студента-практиканта